

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 986/10
02.03.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Миломира Николића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужиље Н.М. из Д., код С., чији је пуномоћник С.Ч., адвокат из П., против тужених: М.Ђ. и М.С., обе из Н., чији је заједнички пуномоћник Ј.А., адвокат из Н., ради утврђења тековине, одлучујући о ревизији тужених, изјављеној против пресуде Окружног суда у Прокупљу Гж бр.1051/08 од 26.12.2008. године, у седници одржаној 02.03.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужених, изјављена против пресуде Окружног суда у Прокупљу Гж бр.1051/08 од 26.12.2008. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Прокупљу П бр. ... од 31.01.2008. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев па су обавезане тужене да тужиљи исплате укупно 460.211,50 динара на име 1/2 доприноса у куповини три аутомобила, као и изведених радова на непокретности сада покојног З.С. (возила, радови, као и појединачни износи су ближе означени овим ставом изреке), са припадајућом законском затезном каматом, а ставом другим изреке утврђено је да је тужиља искључиви власник једне шиваће машине, такође ближе означене овим ставом изреке, па су тужене обавезане да јој исту предају у државину и својину или јој исплате њену противвредност у висини од 39.812,00 динара са законском затезном каматом почев од 20.09.2007. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, утврђено је и да је тужиља власник, по основу стицања у току трајања ванбрачне заједнице са покојним З.С., на 1/2 покретних ствари ближе побројаних овим ставом изреке, док су ставом четвртим изреке обавезане тужене да тужиљи накнаде трошкове парничног поступка од 220.000,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Прокупљу Гж бр.1051/08 од 26.12.2008. године, жалба тужених је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужене су изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 399. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 125/04), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни повреде из тачке 12. истог става, јер побијана одлука садржи јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама, које нису у супротности са изведеним доказима, а оцењени су и жалбени наводи од одлучног значаја. Ни у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 361. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом такође указује.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиља је живела у ванбрачној заједници са сада покојним З.С., оцем тужених, у периоду од 1988. године до децембра 2002. године, када је З. преминуо. У току трајања ове заједнице, живели су у Ф., где је тужиља била у радном односу, држала је производњу конфекције и butik, по основу чега је остваривала зараду, док покојни З.С. није био у радном односу, примао је накнаду по основу незапослености, а повремено се бавио препродајом половних возила, али за чију набавку му је тужиља давала новац. Кућу за становање, која се налази у селу Л., покојни З.С. саградио је са бившом супругом, мајком тужених, али је кућа опремљена намештајем у току трајања заједнице тужиље са покојним З., а у истом периоду саграђена је и бетонска ограда од капије до гараже, гаража, дограђена је тераса испред породичне куће са покривачем - кровом и степеницима са предпростором. Покретне ствари којима је опремљена кућа, а које представљају предмет тужбеног захтева, као и моторна возила, тужиља је купила у току трајања ванбрачне заједнице са покојним З.С. при чему су два возила продата од стране тужених, а једно возило се налази код тужене М., која тврди да јој је то возило отац поконио. У току трајања ванбрачне заједнице, тужиља је туженима позјамила своју шиваћу машину, коју је тужиља купила пре заснивања ове ванбрачне заједнице и до тада користила за потребе обављања своје делатности, али коју јој тужене нису вратиле. Вредност изведених радова, као и покретних ствари, те шиваће машине, утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су судови утврдили да допринос тужиље у стицању имовине која је предмет спора, а у току трајања ванбрачне заједнице са покојним З.С. чини 1/2 ове имовине, док шиваћа машина представља њену посебну имовину.

Наиме, имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници, представља њихову заједничку имовину, а на имовинске односе ванбрачних партнера, сходно се примењују одредбе Породичног закона о имовинским односима супружника, а све применом члана 191. Породичног закона ("Службени гласник РС", број 18/05, који се у конкретном случају примењује у складу са одредбом члана 357. став 2. истог Закона). Законска претпоставка је да су удели супружника, па и ванбрачних партнера у стицању заједничке имовине једнаки, у складу са чланом 180. став 2. овог Закона.

Имајући у виду начин на који је стечена имовина која представља ванбрачну тековину, као и доприносе ванбрачних партнера у стицању заједничке имовине, правилан је закључак судова да нема већег удела оца тужених у стицању заједничке имовине. Покретне ствари стечене у току трајања ванбрачне заједнице такође представљају заједничку имовину супружника, па имајући у виду утврђен удео тужиље у овом стицању (1/2), у истој сразмери јој припада и право својине на заједничким стеченим покретним стварима, док шиваћа машина, коју је тужиља стекла пре склапања брака, и коју је користила за обављање своје делатности, представља њену посебну имовину (члан 168. став 1. Породичног закона). Имајући ово у виду, правилно су обавезане тужене да тужиљи исплате 1/2 противвредности имовине, која се налази у државини тужених - покретне ствари, кућа на којој су изведени радови, као и једно моторно возило (у државини тужене М.Ђ.), док су преостала два возила тужене продале и средства задржала за себе. При том, без утицаја је околност да ли је једно од возила покојни З.С. поклонио тужиљама или не, с обзиром да је удео тужиље у стицању овог возила 1/2, па је покојни З. могао поклонити само део на коме је он био сувласник, што тужене обавезује на исплату тужиљи њеног удела у стицању ових возила. Тужиља има право и на повраћај шиваће машине, која представља њену посебну имовину, (применом члана 37. Закона о основним својинскоправним односима), или на исплату противвредности, па је правилно у овом делу усвојен тужбени захтев.

Наводи у ревизији којима се истиче да је кућа на којој су изведени радови стечена у току трајања брака покојног З.С. са мајком тужених, не утичу на другачију одлуку у овој правној ствари, с обзиром да тужиља не тражи право сувласништва на овој непокретности, већ само половину вредности изведених радова на кући, у току трајања ванбрачне заједнице тужиље са оцем тужених.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, с обзиром да се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 398. став 2. ЗПП).

На основу члана 405. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа-судија

Весна Поповић, с.р.